

YR ATODLENNI

ATODLEN 2

Rheoliad 6(a)

Monitro ar gyfer TSE a chymeradwyo labordai

Danfôn corff anifail buchol at ddiben monitro

1.—(1) At ddiben monitro o dan Erthygl 6, rhaid i berson sydd â chorff anifail buchol yn ei feddiant, neu o dan ei reolaeth, y mae'n rhaid ei brofi ar gyfer BSE yn unol â phwynt 3.1 o Ran I o Bennod A o Atodiad III (a ddarllenir ar y cyd ag Erthygl 2 o Benderfyniad y Comisiwn 2009/719/EC), oni chyfarwyddir ef yn wahanol gan Weinidogion Cymru—

- (a) o fewn 24 o oriau i farwolaeth yr anifail, gwneud trefniadau gyda pherson arall i'r person hwnnw gasglu'r corff a'i ddanfôn i safle samplu a gymeradwywyd neu i un o ganolfannau ymchwilio milfeddygol yr Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion (APHA); neu
- (b) o fewn 72 o oriau i farwolaeth yr anifail, danfon y corff yn uniongyrchol i safle samplu a gymeradwywyd neu un o ganolfannau ymchwilio milfeddygol APHA sydd â pherson wedi ei hyfforddi ar gael i gymryd sampl o'r corff,

ac mae methu â gwneud hynny yn drosedd.

(2) Rhaid i berson y gwneir trefniadau ag ef ar gyfer danfôn corff at ddibenion is-baragraff (1), oni chyfarwyddir ef yn wahanol gan Weinidogion Cymru—

- (a) canfod y safle neu'r ganolfan a fydd yn ymgymryd â'r samplu; a
- (b) sicrhau ei fod yn cael ei ddanfôn i'r safle hwnnw neu'r ganolfan honno fel ei fod yn cyrraedd yno o fewn 72 o oriau,

ac mae methu â gwneud hynny yn drosedd.

(3) Mae'r cyfnodau o 24 a 72 o oriau y cyfeirir atynt yn y paragraff hwn yn cychwyn ar yr adeg pan ganfuwyd bod yr anifail wedi marw neu wedi ei ladd.

(4) Perchennog yr anifail buchol marw sy'n gyfrifol am y gost y mae gweithredwr y safle samplu yn mynd iddi er mwyn ymgymryd â'r samplu.

(5) Os oes gan berchennog yr anifail buchol marw unrhyw anfoneb sy'n daladwy i weithredwr y safle samplu sydd heb ei thalu, caiff y gweithredwr hwnnw wrthod derbyn unrhyw anifeiliaid byw neu farw gan y perchennog hwnnw hyd nes y bydd unrhyw anfoneb sydd heb ei thalu wedi ei thalu.

Difa heb samplu

2. Mae unrhyw berson sy'n difa corff anifail buchol y mae paragraff 1 yn gymwys iddo cyn iddo gael ei ddanfôn ar gyfer samplu at ddibenion y paragraff hwnnw, ac eithrio yn unol â chyfarwyddyd Gweinidogion Cymru, yn cyflawni trosedd.

Samplu coesyn yr ymennydd mewn anifeiliaid buchol (safleoedd samplu a gymeradwywyd)

3. Rhaid i feddiannydd safle samplu a gymeradwywyd y mae anifail y mae'n rhaid ei brofi ar gyfer BSE wedi ei anfon iddo yn unol â pharagraff 1—

- (a) cymryd sampl o goesyn yr ymennydd i'w phrofi yn unol â Phennod C o Atodiad X;

- (b) sicrhau y gellir adnabod yr anifail (neu bob rhan ohono) y cymerwyd y sampl ohono;
- (c) trefnu i'r sampl gael ei danfon i labordy profi a gymeradwywyd; a
- (d) cadw corff yr anifail hyd nes y ceir canlyniadau profion a'i waredu yn unol â Rhan I o Bennod A o Atodiad III,

ac mae methu â gwneud hynny yn drosedd.

Samplu coesyn yr ymennydd mewn anifeiliaid buchol (lladd-dai)

4.—(1) Rhaid i feddiannydd lladd-dy neu fan cigydda arall y cigyddir neu y prosesir ynddo anifail buchol y mae is-baragraff (2) yn gymwys iddo—

- (a) cymryd sampl, neu wneud trefniadau i sampl gael ei chymryd, o goesyn yr ymennydd i'w phrofi yn unol â Phennod C o Atodiad X;
- (b) sicrhau y gellir adnabod yr anifail (neu bob rhan ohono) y cymerwyd y sampl ohono; ac
- (c) trefnu i'r sampl gael ei danfon i labordy profi a gymeradwywyd,

ac mae methu â gwneud hynny yn drosedd.

(2) Mae'r is-baragraff hwn yn gymwys i anifail buchol—

- (a) a aned mewn gwlad nad yw wedi ei rhestru yn yr Atodiad i Benderfyniad y Comisiwn 2009/719/EC ac sy'n dod o fewn pwynt 2 o Bennod A o Atodiad III; neu
- (b) sy'n dod o fewn pwynt (b) o baragraff 1 o Erthygl 2 o Benderfyniad y Comisiwn 2009/719/EC.

(3) Caiff Gweinidogion Cymru gyflwyno hysbysiad i feddiannydd lladd-dy neu fan cigydda arall yn ei gwneud yn ofynnol iddo gymryd sampl o unrhyw anifail buchol a gigyddir yno a'i hanfon i'w phrofi fel sy'n ofynnol gan is-baragraff (1).

Cymeradwyo labordai profi

5.—(1) Rhaid i Weinidogion Cymru, os gwneir cais, gymeradwyo labordai i brofi samplau at ddibenion Pennod C o Atodiad X os ydynt wedi eu bodloni—

- (a) y bydd y labordy yn cynnal y profion yn unol â Phennod C o'r Atodiad hwnnw;
- (b) bod gan y labordy weithdrefnau digonol ar gyfer rheoli ansawdd; ac
- (c) bod gan y labordy weithdrefnau digonol i sicrhau adnabyddiaeth gywir o'r samplau ac i hysbysu'r lladd-dy sy'n eu traddodi a Gweinidogion Cymru ynghylch canlyniadau'r profion.

(2) At ddibenion yr Atodlen hon, ystyr "labordy profi a gymeradwywyd" ("*approved testing laboratory*") yw—

- (a) labordy a gymeradwywyd o dan y paragraff hwn;
- (b) labordy a gymeradwywyd o dan ddeddfwriaeth gyfatebol mewn man arall yn y Deyrnas Unedig;
- (c) unrhyw labordy cyfeirio cenedlaethol y cyfeirir ato yn Atodiad X neu labordy cyfeirio yr UE y cyfeirir ato yn yr Atodiad hwnnw; neu
- (d) labordy diagnostig a gymeradwywyd gan Aelod-wladwriaeth yn unol ag Atodiad X.

Safleoedd samplu a gymeradwywyd

6.—(1) Rhaid i Weinidogion Cymru, os gwneir cais, gymeradwyo safle samplu i samplu anifeiliaid yn unol â'r Rheoliadau hyn os ydynt wedi eu bodloni bod gan y safle samplu weithdrefnau rheoli digonol, gan gynnwys person wedi ei hyfforddi sydd ar gael i ymgymryd â'r samplu.

(2) Ystyr “safle samplu a gymeradwywyd” (“*approved sampling site*”) yn yr Atodlen hon yw safle samplu a gymeradwywyd o dan y paragraff hwn neu safle samplu mewn rhan arall o'r Deyrnas Unedig a gymeradwywyd gan yr awdurdod cymwys yn y rhan honno o'r Deyrnas Unedig i ymgymryd â samplu at yr un diben.

Cadw cynhyrchion a'u gwaredu

7.—(1) Pan fo'n ofynnol samplu unrhyw anifail buchol at ddibenion paragraff 4, rhaid i feddiannydd y lladd-dy neu fan cigydda arall, yn unol â Rhan I o Bennod A o Atodiad III a hyd nes y ceir canlyniad prawf negyddol, naill ai—

- (a) cadw'r carcass a phob rhan o gorff yr anifail y cymerwyd sampl ohono (ac eithrio'r croen pan fo is-baragraff (2) yn gymwys) i'w gwaredu yn unol â'r Rhan honno os bydd y canlyniad yn bositif neu'n amhendant; neu
- (b) gwaredu'r carcass a phob rhan o gorff yr anifail y cymerwyd sampl ohono (gan gynnwys y gwaed a'r croen) yn unol â'r Rhan honno.

(2) Pan fo croen neu lwyth o grwyn wedi ei farcio fel y gellir adnabod ei fod yn dod o anifail y cymerwyd sampl ohono, caniateir traddodi'r croen neu'r llwyth o grwyn i farchnad ledr neu danerdy a rhaid i feddiannydd y farchnad ledr neu'r tanerdy, hyd nes y ceir canlyniad prawf negyddol, naill ai—

- (a) cadw'r croen neu'r llwyth o grwyn i'w waredu yn unol â Rhan 1 o Bennod A o Atodiad III os bydd y canlyniad yn bositif neu'n amhendant; neu
- (b) gwaredu'r croen neu'r llwyth o grwyn yn unol â'r Rhan honno.

(3) Pan geir canlyniad positif neu amhendant ar gyfer anifail y cymerwyd sampl ohono, rhaid i feddiannydd lladd-dy neu fan cigydda arall waredu'r canlynol ar unwaith—

- (a) carcass a phob rhan o gorff yr anifail hwnnw (gan gynnwys y gwaed a'r croen), a
- (b) oni bai bod rhanddirymiad wedi ei roi o dan is-baragraff (6), carcass a phob rhan o gorff (gan gynnwys gwaed a chroen) yr anifail a oedd yn union ragflaenu'r anifail hwnnw ar y llinell gigydda a'r ddau anifail a ddaeth yn union ar ei ôl,

yn unol â Rhan I o Bennod A o Atodiad III.

(4) Os nad oes unrhyw sampl wedi ei anfon at labordy profi a gymeradwywyd, neu nad yw labordy profi a gymeradwywyd wedi cael sampl, yn unol â pharagraff 5, neu os ceir canlyniad prawf annigonol, mewn cysylltiad ag anifail y mae'n ofynnol iddo gael ei brofi o dan yr Atodlen hon, rhaid i'r meddiannydd waredu'r canlynol ar unwaith—

- (a) carcass a phob rhan o gorff (gan gynnwys gwaed a chroen) yr anifail hwnnw, a
- (b) oni bai bod rhan-ddirymiad wedi ei roi o dan is-baragraff (6), carcass a phob rhan o gorff (gan gynnwys gwaed ond nid croen) yr anifail a oedd yn union ragflaenu'r anifail hwnnw ar y llinell gigydda a'r ddau anifail a ddaeth yn union ar ei ôl,

yn unol â Rhan 1 o Bennod A o Atodiad III ac at ddibenion yr is-baragraff hwn ystyr “canlyniad prawf annigonol” (“*insufficient test result*”) yw ardystiad gan labordy a gymeradwywyd nad oedd y sampl a anfonwyd at y labordy o safon ddigonol neu nad oedd digon ohoni i gael canlyniad prawf.

(5) Os ceir canlyniad dim prawf mewn cysylltiad ag anifail y mae'n ofynnol iddo gael ei brofi o dan yr Atodlen hon, rhaid i'r meddiannydd waredu carcass a phob rhan o gorff (gan gynnwys gwaed a chroen) yr anifail hwnnw ar unwaith, yn unol â Rhan 1 o Bennod A o Atodiad III; ac at ddibenion yr is-baragraff hwn ystyr “canlyniad dim prawf” (“*no-test result*”) yw canlyniad negyddol o sampl yn dilyn profi lluosog a chyflym pan fo labordy profi a gymeradwywyd wedi ardystio fod profi o'r fath yn angenrheidiol.

(6) Caiff Gweinidogion Cymru, mewn ysgrifen, roi rhanddirymiad o'r gofyniad i ddifa carcassau eraill ar y llinell gigyddu pan fônt wedi eu bodloni bod y lladd-dy yn gweithredu system sy'n atal halogi rhwng carcassau.

(7) Mae unrhyw berson sy'n methu â chydymffurfio â'r paragraff hwn yn cyflawni trosedd.

Samplu ar gyfer TSE mewn anifeiliaid defeidiog, gafraidd a charwaidd

8.—(1) Pan fo unrhyw anifail defeidiog neu afraidd wedi ei ddewis ar gyfer samplu at ddibenion Rhan II o Bennod A o Atodiad III, rhaid i feddiannydd lladd-dy neu fan cigyddu arall, yn unol â'r Rhan honno a hyd nes y ceir canlyniad prawf negyddol, naill ai—

- (a) cadw'r carcass a phob rhan o'r corff (ac eithrio'r croen pan fo is-baragraff (2) yn gymwys) i'w gwaredu yn unol â'r Rhan honno os bydd y canlyniad yn bositif neu'n amhendant; neu
- (b) gwaredu'r carcass a phob rhan o'r corff (gan gynnwys y gwaed a'r croen) yn unol â'r Rhan honno.

(2) Pan fo croen neu lwyth o grwyn wedi ei farcio fel y gellir adnabod ei fod yn dod o anifail y cymerwyd sampl ohono, caniateir traddodi'r croen neu'r llwyth o grwyn i farchnad ledr neu danerdy a rhaid i feddiannydd y farchnad ledr neu'r tanerdy, hyd nes y ceir canlyniad prawf negyddol, naill ai—

- (a) cadw'r croen neu'r llwyth o grwyn i'w waredu yn unol â Rhan II o Bennod A o Atodiad III os bydd y canlyniad yn bositif neu'n amhendant; neu
- (b) gwaredu'r croen neu'r llwyth o grwyn yn unol â'r Rhan honno.

(3) Pan fo—

- (a) anifail defeidiog, gafraidd neu garwaidd wedi marw, neu wedi ei ladd, ac eithrio ar gyfer ei fwyta gan bobl; a
- (b) naill ai—

(i) y digwyddodd y farwolaeth neu'r lladd mewn mangre a gymeradwywyd, neu y mae'n ofynnol ei chymeradwyo, o dan Reoliad (EC) Rhif 1069/2009; neu

(ii) yr aethpwyd â charcas yr anifail defeidiog, gafraidd neu garwaidd i'r fangre honno,

rhaid i feddiannydd y fangre gydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddyd a roddir gan Weinidogion Cymru sy'n ei gwneud yn ofynnol samplu'r carcass yn y fangre.

(4) Pan fo unrhyw anifail carwaidd wedi ei ddewis i'w fonitro ar gyfer TSE yn unol â Rhan III o Bennod A o Atodiad III, rhaid i feddiannydd lladd-dy, marchnad ledr neu danerdy—

- (a) cadw'r carcass a phob rhan o gorff yr anifail y cymerwyd sampl ohono (gan gynnwys y gwaed a'r croen) hyd nes y ceir canlyniad y prawf; a
- (b) os bydd y canlyniad yn bositif, gwaredu'r carcass a phob rhan o'r corff (gan gynnwys y gwaed a'r croen) ar unwaith yn unol â Rhan II o Bennod A o Atodiad III.

(5) Mae unrhyw berson sy'n methu â chydymffurfio â'r paragraff hwn yn cyflawni trosedd.

Digolledu

9.—(1) Os yw canlyniad prawf am TSE yn bositif ar anifail a gigyddwyd ar gyfer ei fwyta gan bobl, rhaid i Weinidogion Cymru dalu digollediad i feddiannydd y lladd-dy neu'r man cigyddu arall am y carcass a phob rhan o gorff (gan gynnwys gwaed a chroen)—

- (a) yr anifail hwnnw; a
- (b) yn achos anifail buchol sy'n cael ei ddifa oherwydd y canlyniad positif hwnnw, yr anifail a oedd yn ei union ragflaenu ar y llinell gigyddu a'r ddau anifail a ddaeth yn union ar ei ôl oni bai bod Gweinidogion Cymru wedi rhoi rhanddirymiad o dan baragraff 7(6).

(2) Y digollediad yw'r gwerth ar y farchnad, ac os na ellir cytuno ar y gwerth ar y farchnad rhaid pennu'r prisiad yn unol â'r weithdrefn a osodir yn rheoliad 12(3) i (7) (gan ddarllen y gair "meddiannydd" ym mha le bynnag y crybwyllir "perchennog" yn y paragraffau hynny), gyda'r meddiannydd yn talu unrhyw ffi a godir ynglŷn â'r prisio.

(3) At ddibenion is-baragraff (2), y gwerth ar y farchnad yw'r pris y disgwylid yn rhesymol bod wedi ei gael am yr anifail gan brynwr ar y farchnad agored ar yr adeg y'i prisiwyd, a hynny gan ragdybio nad oedd yr anifail wedi ei effeithio gan TSE.